

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ УКРАЇНИ

ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ім.В.Г.КОРОЛЕНКА

**ХРОНІКА
ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ НАУКОВОЇ
БІБЛІОТЕКИ ім.В.Г.КОРОЛЕНКА**

Інформаційний бюлетень
2002 р. Вип. III (15)

Харків 2002

ББК 4734 (4 Укр) 751.152я5
УДК 020
Х 94

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім.В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2002. Вип. 3 (15) /Харк. держ. наук. б-ка ім.В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Куніч, Г.Д.Ковальчук.- Х., 2002.- 26 с.

Видання висвітлює найбільш вагомі події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г.Короленка впродовж липня-вересня 2002 р.

Укладачі: Олена Петрівна Куніч

Галина Дмитрівна Ковальчук

Редакційна колегія: І.Я.Лосієвський, д-р філол. наук,
С.М.Миценко,
Л.М.Багрянцева

Відповідальний за випуск Л.П.Незнамова, заслужений
працівник культури України

Редактор С.М.Миценко

ПЕРЕДМОВА

Бюлетень містить інформацію про основні події, що відбулися в інформаційній, науковій, культурно-просвітницькій та інших сферах діяльності ХДНБ ім. В.Г.Короленка у липні-вересні 2002 року. Подаються відомості про видавничу продукцію бібліотеки за цей період.

Укладачі висловлюють подяку колегам із Львівської, Донецької, Івано-Франківської, Дніпропетровської, Сумської, Чернівецької та інших обласних універсальних наукових бібліотек України за позитивну оцінку інформаційного бюлетеня, визнання його корисності для фахівців бібліотечної справи, і читачів, що містяться у надісланих листах.

Пропозиції та зауваження просимо надсилати на адресу:

61003, Харків, ДСП, пров. Короленка, 18

ХДНБ ім. В.Г.Короленка, науково-методичний відділ

Тел.: (0572) 712-82-71

Факс: (0572) 712-72-79, 23-01-01

E-mail: info @ Korolenko. Kharkov. com

Телетайп 02-125562 "Наука"

Більш оперативну інформацію про події, що відбулися, а також про ті, що стануться незабаром, можна отримати на WEB-сайті бібліотеки за адресою: [http: // Korolenko. Kharkov. com /](http://Korolenko.Kharkov.com/).

І ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА
БІБЛІОТЕКА ім. В.Г.КОРОЛЕНКА:
ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ
(липень - вересень)

ЛИПЕНЬ

2 липня. Відділ технічної літератури організував на замовлення фахівців ЗАТ "Інститут Укрстанкінпром" виставку-перегляд "Комбіновані водо- та повітрянагрівачі. Використання сонячних теплових колекторів".

3 липня. У читальному залі нових надходжень відбулася творча зустріч з редакцією всеукраїнського науково-популярного журналу "Наdejда планети", який видає у Харкові АТ "Центр випробувальної техніки". Часопис активно пропагує екологічно чисті технології виробництва сільськогосподарської продукції, зокрема ЕМ-технологію (технологія ефективних мікроорганізмів), на якій і було зосереджено основну увагу. Головний редактор журналу К.М.Пакулов, канд. техн. наук, генеральний директор Центру охарактеризував мікробіологічну технологію, зупинився на перспективах її розвитку, а також завданнях журналу щодо її висвітлення. В.Ф.Коваленко, д-р біол. наук, С.І.Кудря, канд. сільськогосподарських наук та О.Б.Гусій, канд. техн. наук, презентували новий препарат "Байкал-ЕМ-1-У", основу якого складають молочнокислі бактерії, розповіли про можливості його використання. Л.В.Міщенко, фермер із Південної України, який одним з перших ризикнув випробувати дієвість препарату у власному господарстві, поділився думками щодо його ефективності. Повідомлення супроводжувалося показом відеофільму, який

переконливо довів позитивний вплив "Байкалу ЕМ-1-У" на врожайність різних сільськогосподарських культур.

Учасники заходу на згадку про зустріч отримали останні випуски журналу "Наdejда планети".

8 липня. У великому читальному залі відкрилась виставка **"Своя мудрість: національна міфологія і релігія в Україні"**. У документах, що експонувалися (понад 100 прим.), обґрунтовувалася безперервність та спадковість розвитку найдавніших уявлень і вірувань українців від епохи палеоліту до введення християнства.

Були представлені джерела з археології, етнографічні матеріали, наукові видання з історії, культурології, релігієзнавства тощо.

12 липня. На засіданні ради завідуючих при директорів розглядалися основні підсумки роботи ХДНБ у першому півріччі 2002 р. Докладала Л.Р.Галюк, головний бібліотекар сектора наукового управління науково-методичного відділу.

14 липня. У залі нових надходжень відкрилася книжкова виставка **"Архітектурна спадщина України"**. Експонована література (понад 150 документів), висвітлювала особливості архітектури України від найдавніших часів до сьогодення, а також актуальні питання охорони й збереження культурної спадщини. Виставка викликала великий інтерес у архітекторів, мистецтвознавців, а також у широкого загалу відвідувачів.

15 липня. У великому читальному залі організовано виставку **"Мудрість Заходу: західна філософія"**. Представлена література (понад 350 прим.) розкривала

широку панораму розвитку західної філософської думки ХХ ст. Експонувалися праці М.Хайдеггера, Ж.-П.Сартра, К.Ясперса, А.Камю, Б.Рассела, Л.Вітгенштейна та інших відомих філософів.

16 липня. У читальному залі українці відкрилася книжкова виставка **"Щедрість таланту"**, присвячена 95-річчю від дня народження харківського поета, прозаїка, перекладача В.О.Мисика (1907-1983 рр.). Серед представленої літератури - збірки "Чотири вітри", "Галаганів сон", "Тисячі кілометрів", що вийшли друком у 30-ті роки, видання повоєнного періоду "Вибране", "Борозни", "Верховіття", "Чорногроз", "Біля криниці", "Брянський ліс"; а також журнали "Плуг", "Червоний шлях", "Дніпро", "Вітчизна" та інші, де надруковано переклади В.О.Мисиком поезій Р.Бернса, Гете, Байрона. Експонувалися численні публікації про життя та творчість письменника.

18 липня. З метою участі у конкурсі проектів "Інтернет для читачів публічних бібліотек (LEAP)", оголошеному Відділом преси, освіти і культури Посольства США в Україні, підготовлено та надіслано до Києва грантовий проект **"Інтернет-центр ХДНБ - нова ступінь інформатизації суспільства"**. Потреба в отриманні гранта виникла через відсутність достатнього державного фінансування на придбання техніки, програмного забезпечення та оплати послуг провайдера у створенні належних умов з організації доступу користувачів до Інтернет. У підготовці матеріалу брали участь заст. директора бібліотеки Н.М.Кучерява та зав. інформаційно-бібліографічним відділом А.О.Черевко.

- Відділом україніки організовано перегляд літератури **"Упокорення голодом: геноцид в Україні"**, що висвітлювала період голодомору 1932-1933 рр. Дослідження науковців, свідчення очевидців, інші матеріали, що експонувалися, викривали найбільший в історії європейської цивілізації злочин - масове винищення населення у мирний час.

23 липня. Відбулися літературні читання **"Найбільшим скарбом... є духовна суверенність..."**, організовані відділом масової роботи до 90-річчя від дня народження Олега Ольжича. Участь брали поети О.Козир, Н.Варич, Г.Гарбуз, В.Бойко, О.Тільна та літературознавці. Йшлося здебільшого про маловідомі сторінки поетичної та громадської діяльності О.Ольжича.

Харківські поети В.Бойко, О.Тільна прочитали поетичні твори О.Ольжича. Зустріч закінчилася літературним оглядом.

25 липня. Відділ масової роботи організував виставку **"Великі загадки історії"**. Література, що експонувалася, висвітлювала таємниці різних періодів історії людства Великого Потопу, Атлантиди, майя, ацтеків, інків. Були представлені праці відомих істориків та археологів К.Опшеля, М.Стингла, Є.Черняка, В.Слоона, мандрівника Т.Хейєрдала, атлантологів Варакіна, Войцеховського, Жирова, Кондратова та інших.

Особливий інтерес у широкого загалу читачів викликала література про римських імператорів, царицю Клеопатру, Нострадамуса, Наполеона Бонапарта.

- У відділі україніки відкрилася книжкова виставка **"Пророчий дар поета: до 95-річчя від дня**

народження **І.Л.Муратова**". Були представлені перші збірки його поезій "Космографік" (1933), "Загибель синьої птиці" (1934), "Зелені зозулі" (1936), численні публікації 30-х років у журналах. "Червоний шлях", "Літературний журнал", а також пізніші твори, надруковані у журналі "Прапор"; збірки "Любов зненависть моя" (1960), "Осінні сурми" (1964), "Жовтневі мажори" та ін.

Експонувались і прозові твори, що складають вагому частку творчого доробку письменника, зокрема останні прижиттєві видання І.Муратова "Сповідь на вершині" (1970), "Саксаганські портрети" (1974).

29 липня. На розширеному засіданні ради завідуючих при директорові та секції вченої ради з удосконалення каталогів розглядалося питання **"Шляхи оптимізації роботи по створенню масивів аналітичної інформації в систематичній картотеці статей"**. Доповідала голова комісії, яка вивчала це питання, В.В.Істоміна, зав. відділом літератури іноземними мовами.

- Відділом технічної літератури для фахівців ЗАТ "Інститут Укрстанкінпром" проведено день інформації **"Нові види нагрівачів нетрадиційних джерел теплової енергії"**.

31 липня. У відділі україніки відбулося чергове засідання клубу "Краєзнавець" на тему **"Історія пожежної справи у Харкові"**. Доповідали О.А.Сошина, краєзнавець, екскурсовод та працівник пожежної охорони Л.В.Роєнко. Йшлося про еволюцію пожежної техніки, роботу пожежників у різні часи, зокрема у період Великої вітчизняної війни, їх внесок у ліквідацію наслідків Чорнобильської катастрофи, а також про сучасний стан та перспективи розвитку галузі.

Було зауважено, що професійна пожежна команда була заснована у Харкові 1823 р.. Відзначено відомих майстрів пожежної справи, які одержали почесні державні нагороди. У місті встановлено меморіальну дошку О.С.Сумцову, який впродовж 20 років очолював обласне управління пожежної охорони, увічнена пам'ять загиблих пожежників.

СЕРПЕНЬ

1 серпня. На замовлення СКТБ ФТІНТ відділ технічної літератури організував пересувну виставку-перегляд "Холодильні машини, установки та системи з використанням електричного або магнітного ефектів".

10 серпня. Відкрилася книжкова експозиція "Глобальні резерви доступу ХХІ ст.: інформація, інтелект, інновація", організована відділами масової роботи та іноземної літератури. Представлені документи (майже 500 прим. різними мовами) були згруповані за розділами: Інформаційне суспільство як етап новітньої історії і місце в ньому людини, Інтелект нації як відтворююча сила суспільства, Інноваційні процеси: тенденції, проблеми.

14 серпня. У відділі україніки проходило чергове засідання клубу "Краєзнавець" на тему "Художник-графік М.Синякова". Йшлося про харківський період творчої діяльності художниці, оригінальність і самобутність її таланту та особистий внесок до українського авангарду

14-15 серпня. Відділ комплектування фондів відвідала колега з Всеросійської державної бібліотеки іноземної літератури Людмила Іванівна Меліхова. Під час візиту вона

ознайомилася з досвідом роботи структурного підрозділу, складом літератури, що пропонується для книгообміну, зокрема харківськими виданнями.

16 серпня. У читальному залі бібліотекознавства організовано книжкову виставку з циклу "Знаменні та пам'ятні дати", присвячену 115-річчю **Костянтина Романовича Симона (1887-1966)** - російського книгознавця, бібліографа.

- Співпрацівник відділу технічної літератури, патентний повірений України Є.С.Стогній прочитав для фахівців СП ТОВ "Пірана" лекцію "Оцінка об'єктів інтелектуальної власності".

19 серпня. Відділом масової роботи організовано тематичну виставку **"Культурополітика українського самоствердження"**. Експонувалося понад 100 прим. книг, періодичних та інших видань, які висвітлювали складні процеси відродження демократії та духовності.

- У відділі україніки відкрилася книжкова виставка **"Серпневі дні 1943 року: визволення м. Харкова"**. Читачі мали змогу ознайомитися зі спогадами видатних полководців та учасників визволення міста, з творами харківських письменників про серпневі події 1943 р. та іншими документами.

20 серпня. Відділом масової роботи оформлено книжкову виставку **"Козацькі вожді України"**, присвячену Дню незалежності України. Експонувалися наукові праці М.Грушевського, Д.Яворницького, М.Драгоманова, інших

видатних істориків, а також популярні видання про історію та видатних осіб українського козацтва.

- У великому читальному залі відділ україніки організував перегляд літератури **"Працею звеличений, у піснях оспіваний: до дня Харкова"**. Була представлена література про історію міста, його промисловість, архітектуру, освіту, культуру, про митців, які присвятили Харкову свої твори.

- Відкрилася книжкова виставка **"Здобутки Слобідського краю: Генрік Семирадський біля витоків модерну"**, організована відділами масової роботи, україніки та іноземної літератури до 100-річчя з дня смерті відомого живописця, поляка за національністю Г.Семирадського, який народився і виріс на Харківщині. Особливою увагою користувалися дореволюційні джерела. Більшість статей з газет "Харьковские губернские ведомости", "Южный край". з метою збереження оригіналів були представлені у ксерокопіях.

16 серпня. У читальному залі бібліотекознавства організовано книжкову виставку, присвячену 105-річчю **Олександра Давидовича Ейхенгольца (1897-1970)**, радянського бібліографа, історика книги.

25 серпня. Відділом технічної літератури на замовлення КБ машинобудування ім. О.О.Морозова проведено день інформації **"Транспортне обладнання: сучасні вимоги та досягнення"**.

27 серпня. Напередодні нового навчального року відділ масової роботи організував спільно з управлінням

освіти Харківської облдержадміністрації науково-практичну конференцію **"Освіта Харківщини: неперервність, наступність, інтеграція, модернізація"**. Участь взяли викладачі, працівники шкільних бібліотек Харківщини, представники видавництв. Експонувалися тематичний перегляд "XXI століттю - новий вимір освіти", підготовлений відділом масової роботи, нові надходження з народознавства та краєзнавства, представлені відділом україніки, а також різні видання про досвід, проблеми та перспективи розвитку шкільних бібліотек, які представили співпрацівники читального залу бібліотекознавства.

30 серпня. Відбулися чергові краєзнавчі читання **"Парижанка із Диканьки: художниця М.К.Башкирцева"**. Про життя і творчість художниці, доля і талант якої майже століття хвилює її прихильників доповіла краєзнавець М.С.Васильєва. Йшлося про дитинство М.Башкирцевої на Полтавщині та приїзди до Харкова, паризький період життя, творчі здобутки.

ВЕРЕСЕНЬ

2 вересня. До дня партизанської слави в Україні оформлено книжкову виставку **"ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА: ПАРТИЗАНСЬКИЙ РУХ НА УКРАЇНІ"**. Представлені документи (майже 400 прим.) висвітлювали підпільно-партизанський рух у різних регіонах України і зокрема на Харківщині.

- З нагоди 60-річчя підпільної комсомольської організації **"Молода гвардія"** оформлено виставку **ПОЛУМ'Я**

ПОДВИГУ". Окрім відомих вже широкому загалу документів про діяльність краснодонського підпілля у роки Другої світової війни, експонувалися також маловідомі матеріали полемічного характеру, адже у вітчизняній історіографії дискусії про цю антифашистську молодіжну організацію не вщухають.

4 вересня. У читальному залі бібліотекознавства організовано виставку, присвячену 140-річчю з дня народження радянського книговидавця **П.П.Сойкина** (1862-1938).

6 вересня. У читальному залі бібліотекознавства відкрилася книжкова виставка, присвячена 75-річчю від дня народження **Олени Павлівни Довгополої** (1927-2001 рр.), українського вченого-бібліографознавця, педагога. Представлені видання висвітлювали основні етапи життя, наукову, педагогічну і громадську діяльність **О.П.Довгополої**, зокрема харківський період життєдіяльності, її внесок у розвиток методології, теорії та історії української сільськогосподарської бібліографії, підготовку фахівців бібліотечної справи, бібліографів тощо.

12 вересня. Відбулося розширене засідання Ради завідуючих при директорові та секції вченої ради з удосконалення каталогів. Обговорювалися питання удосконалення алфавітно-предметного покажчика до систематичного каталогу та шляхи їх вирішення. Докладала **О.А.Поліщук**, зав. відділом обробки фондів і організації алфавітних каталогів, яка очолювала комісію з вивчення цього питання.

13 вересня. У межах традиційного фестивалю "ЗОРЯНИЙ МІСТ", що проходив у Харкові з 12 по 15 вересня, відбулася зустріч з письменником-фантастом Н.ПЕРУМОВИМ. Шанувальники творчості майстра жанру фентезі мали нагоду обговорити динаміку образів та сюжетів романів письменника, отримати відповіді на численні запитання. Автор подарував бібліотеці 19 своїх книг, що вийшли друком у видавництвах Москви та Санкт-Петербурга.

13-26 вересня. У відділі україніки експонувалася виставка "Трагедія великого таланту: П.Г.Тичина (1891-1967)" до 35-річчя з дня смерті видатного українського поета. Були представлені твори поета, видані у 20-30-ті роки, зокрема "Сонячні кларнети" (1918), збірки "Замість сонетів і октав" (1920), "Плуг" (1920), "В космічному оркестрі" (1921), "Вітер з України" (1924), публікацій про цей період його творчості тощо.

16 вересня. На адресу редакції журналу "Бібліотечний вісник" надіслано рукопис статті "До питання про організацію єдиного українсько-російського алфавітного каталогу", підготовлений головним бібліографом Т.М.Грищук спільно з В.В.Сєдих, канд. пед. наук, доцентом кафедри книгознавства та фондознавства Харківської державної академії культури. Матеріал висвітлює проблемні питання організації бібліографічних записів алфавітного каталогу у загальному українсько-російському алфавіті. Коментуються підготовлені до друку методичні поради ХДНБ з цих питань.

- Організовано виставку "Українські степи: їхнє багатство і сива минувшина". Література, що

експонувалася (майже 400 прим.), висвітлювала різноманітні суперечливі питання історії взаємовідносин східних слов'ян і кочовиків східноєвропейського степу, їх вплив на розвиток давньоруських князівств Київської Русі тощо.

17 вересня. В.В.Мірошникова, заступник директора, взяла участь у першому засіданні Міжвідомчої бібліотечної ради, яке проходило у Харківській обласній бібліотеці для дітей. Обговорювалися перспективні та поточні завдання роботи ради, організаційні питання тощо.

18 вересня. Відкрилася книжкова виставка "Сердца выстраданный рай", присвячена 110-річчю від дня народження Марини Цвєтаєвої.

19 вересня. Відбувся черговий день патентознавця "Судовий захист прав на об'єкти інтелектуальної власності в Україні".

- Відділ україніки організував у великому читальному залі перегляд літератури "З історії наукової думки України". Література, що експонувалася, висвітлювала розвиток наукової думки в Україні, Харкові, а також в українській діаспорі.

20 вересня. Проходила науково-практична конференція "Навіки пам'ятаємо", організована з нагоди Дня партизанської слави спільно з управлінням освіти Харківської міської ради. З доповіддю про підпільно-партизанський рух Харківщини періоду Великої Вітчизняної війни у матеріалах Харківського державного історичного музею виступив О.Л.Пеньков, ст. наук. співробітник музею. З інтересом вислухали присутні натхненні спогади ветерана

партизанського руху М.Т.Ячменьова, генерала-майора у відставці, бійця-розвідника 5 Клетнянської бригади партизанського об'єднання, двічі Героя Радянського Союзу О.Ф.Федорова. Про систему національно-патріотичного виховання у закладах освіти Дзержинського району доповів методист Центру дитячої та юнацької творчості Дзержинського району В.Б.Молотилів. Досвідом організації шкільних музеїв бойової слави поділилися педагоги харківських шкіл В.Д.Егудас, М.М.Трум, А.А.Дзюба.

Співпрацівник відділу масової роботи Л.В.Хлесткова зробила огляд видань, представлених на виставці "Друга світова війна: партизанський рух на Україні". З виданнями про партизанський рух на Харківщині ознайомила співпрацівник відділу україніки О.М.Дмитрієва.

Підводячи підсумки конференції, Б.О.Житник, зав. інформаційно-аналітичним сектором Науково-методичного центру управління освіти, висловив подяку бібліотеці за національно-патріотичне виховання молоді.

23-27 вересня. На запрошення Харківського управління південної залізниці співпрацівники відділу технічної літератури брали участь у тижні винахідника. Було представлено понад 1250 документів (описів винаходів, нормативно-технічних та ін.) про досягнення в галузі залізничного транспорту останніх років.

24 вересня. Фахівці відділу технічної літератури брали участь у науково-практичній конференції "Проблеми винахідництва і раціоналізаторства в області", присвяченій Дню винахідника та раціоналізатора. Вона проходила у Харківському будинку науки і техніки. Організували конференцію Харківська обласна рада товариства винахідників і раціоналізаторів за участю

Головного управління освіти і науки, управління промисловості, транспорту та зв'язку, а також головного управління економіки Харківської облдержадміністрації. Тематична виставка, представлена ХДНБ, налічувала понад 250 документів про досягнення українських винахідників.

- У читальному залі відділу рідкісних видань і рукописів відкрито виставку, присвячену **Олександру Миколайовичу Радищеву** (1749-1802), російському письменнику, філософу, просвітителю - до 200-річчя від дня загибелі. В експозиції - найвідоміший радищевський твір "Путешествие из Петербурга в Москву", репрезентований рідкісним рукописним списком, сучасним першому виданню 1790 р. (переважна частина тиражу якого була знищена за розпорядженням Катерини II), факсимільні видання цієї друкованої пам'ятки, окремі видання XIX-XX ст. інших творів О.М.Радищева російською та українською мовами, заборонені царською цензурою.

25 вересня. Напередодні Всеукраїнського дня бібліотек та 116-ої річниці від дня заснування Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка директор Л.П.Незнамова видала наказ про заохочення працівників.

30 вересня. З нагоди Всеукраїнського дня бібліотек у структурних підрозділах ХДНБ проходили урочисті заходи.

- У відділі обробки фондів і організації алфавітних каталогів відбулися урочистості з нагоди професійного свята та 70-річчя утворення відділу. Співпрацівників відділу привітали директор Л.П.Незнамова, інші члени адміністрації, голова профкому Г.О.Туркот, доцент кафедри книгознавства та фондознавства Харківської

академії культури, канд. пед. наук В.В.Седих, з яким бібліотека підтримує давні творчі стосунки, та інші. З цієї нагоди було випущено стінгазету, що відобразила розвиток культури праці і умови роботи у різні періоди історії відділу. Цікавими були виступи та повідомлення про історію, сьогодення та перспективи розвитку відділу, його фундаторів та їх послідовників, які розробляли і удосконалювали технологію обробки документів, алфавітні каталоги тощо.

- Відбувся святковий концерт "Музика - душа моя", організований відділом масової роботи разом з Харківським інститутом мистецтв ім. Котляревського. Вокальні та інструментальні твори М.Глінки, О.Даргомижського, М.Мусоргського виконали доцент інституту Н.І.Руденко, студенти В.Супрун, С.Гончарук, К.Улибін, О.Коляда, Л.Кофанова, Ю.Пересада.

- Член Пушкінського клубу Т.В.Чубенко подарував відділу масової роботи з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек бюст Івана Сергійовича Тургенєва, виготовлений майстрами Забайкалля у 1946 році.

- На краєзнавчих читаннях обговорювалася тема "П.І.Чайковський на Слобожанщині". Про харківські сторінки життя великого композитора, його зв'язки зі знаними діячами мистецтва Слобожанщини і зокрема Харкова доповіли краєзнавці В.Д.Берлін та Л.П.Осінцева. Відзначалося, що на Харківщині, в с.Олександрівці П.І.Чайковський створив третю сьюту, оперу "Мазепа" та інші музичні твори.

2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ

2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками та за їх участю

Бібліографічні читання пам'яті українського бібліографа Федора Максименка: Матеріали /Уклад.: Т.О.Сосновська, В.О.Ярошик. - Х., 2002. - 118 с.

Представлено тези доповідей та повідомлень працівників бібліотек різних систем і відомств Харкова, а також викладачів і студентів Харківської державної академії культури.

Бібліотечна справа. Бібліотекознавство. Бібліографознавство: Звед. кат. нових находжень до провід. б-к Харкова. 2002. Вип. 3 /Харк. держ наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. О.П.Скорик. - Х., 2002. - 28 с.

Каталог містить інформацію про надходження літератури в бібліотечної справи за III кв. 2002 р.

Інформація - феномен загальний та універсальний /Харк. держ. наук. б-ка ім.В.Г.Короленка; Уклад.: Є.А.Мєдведева, Л.І.Романова, Г.О.Дугінова, Н.В.Лубенська, С.А.Мартінова. - Х., 2002. - 93 с.

У каталозі відображено документи, що вийшли друком у 1911-2002 р. Підготовлений у співпраці з фахівцями Харківською державною академією культури.

Україна на шляхах трансформації: від авторитарного режиму до демократії: Кат. вист. /Харк. держ. наук. б-ка ім.

В.Г.Короленка; Уклад.: Л.І.Романова, Н.П.Власова, Г.О.Дугінова, В.А.Долбня. - Х., 2002. - 56 с.

Представлено описи документів, що вийшли друком у 1947-2001 рр.

Український письменник Володимир Свідзінський (1885-1941): Бібліогр. покажч. /Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад. Н.І.Полянська. - Х., 2002. - 83 с.

Вміщено інформацію про художні твори, переклади, публіцистику талановитого письменника В.Свідзинського, репресованого у 1941 році, а також літературу про його життєвий і творчий шлях.

Хроніка Харківської державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка: Інформ. бюл. 2002 р. Вип. 2(14) Харк. держ. наук. б-ка ім. В.Г.Короленка; Уклад.: О.П.Кунич, Г.Д.Ковальчук. - Х., 2002. - 39 с.

Висвітлено найбільш вагомі факти та події, що відбулися у ХДНБ ім. В.Г.Короленка впродовж квітня-червня 2002 року.

2.2 Статті співпрацівників

Вся жизнь в балете. О балете ХАТОБа: Сб. публ. / Сост.: Э.К.Арнольди, Е.Э.Арнольди, М.Н.Чегринец. - Х., 2002. - 228.

Із змісту: Чегринец М.Н. В подарок - музыка души (к юбилею балерины, засл. артистки Украины В.Марковой / М.Н.Чегринец. - С. 176-186.

Дмитрієва О.М. Музей історії Харківського обласного Палацу дитячої та юнацької творчості / О.Дмитрієва // Краєзнавство. - 2001. - № 1- 4. - С. 65-66.

Литвякова Л. Від Скіфії до сьогодення: [Презентація "Валківської енциклопедії" на засіданні клубу "Краєзнавець"] / Л.Литвякова // Слобода. - 2002. - 13 авг.

З БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ

Офіційні документи

Про порядок доставляння обов'язкових примірників документів: Постанова Кабінету міністрів України від 10 травня 2002 р., № 2002 р., № 608 // Вісн. Кн. палати України. - 2002. - № 5. - С. 4-6; Бібліотеч. планета. - 2002. - № 3; Інформ. бюл. № 3.

Згідно з постановою ХДНБ ім. В.Г.Короленка визначено одержувачем усіх видань, що вийшли в Україні (всеукраїнських газет і журналів, місцевих газет і журналів, а також аудіо, візуальної; аудіовізуальної продукції виробничо-професійного характеру).

Про проведення Всеукраїнської науково-практичної конференції директорів державних та обласних універсальних наукових бібліотек "Роль обласних універсальних наукових бібліотек у інформаційному просторі регіону": Наказ Міністерства культури і мистецтв України № 533 від 05.09.02.

Згідно з програмою конференції ХДНБ має представити повідомлення на тему "Електронна доставка документів: перспектива використання".

Програма поповнення бібліотечних фондів на період до 2005 року. Затв. постановою Кабінету міністрів України від 1 липня 2002 р. № 900 // Уряд. кур'єр. - 10 липня. - № 123; Бібліотеч. планета. - 2002. - № 3; Інформ. бюл. - № 3. - С.5-7.

Визначено мінімальну кількість назв видань та орієнтовний обсяг фінансування бібліотек системи Міністерства культури. Для ХДНБ ім. В.Г.Короленка встановлено такі кількісні параметри: газети - 600 назв, журнали - 1100; вітчизняна та зарубіжна книжкова продукція - 8000.

Харківська обласна державна адміністрація. Управління культури. Наказ № 170 від 26 червня 2002 р.

Про відновлення роботи обласної Міжвідомчої ради з питань координації діяльності бібліотек при управлінні культури облдержадміністрації. У складі ради - В.В.Мірошникова, заст. директора ХДНБ. Наказ затверджений начальником управління культури Л.Г.Морозко на виконання рішення колегії Харківської обласної державної адміністрації (від 20 травня 2002 р.) "Про спільну роботу органів виконавчої влади і закладів культури щодо удосконалення бібліотечного обслуговування населення області у нових соціально-економічних умовах".

Бібліотечна Україна в цифрах. Стат. зб. (2000-2001 рр.) / Нац. парламент. б-ка України; Уклад.: О.Лахно, Л.Салко. - К., 2002. - 37 с.

Основні кількісні параметри діяльності бібліотек системи Міністерства культури України, у т.ч. ХДНБ ім. В.Г.Короленка (обсяг фонду, кількість користувачів, книговидача та інші).

Вальчак А. Библиотека уцелела: [Про випадок загоряння] / А.Вальчак // Слобода. - 2002. - 2 авг.

Інформаційні ресурси та обласна універсальна наукова бібліотека: Семінар // Бібліотеч. планета. - 2002. - № 2(16). - С. 16.

Про семінар, організований Гете-Інститутом Ітер Націонес у Києві та Центром безперервної інформаційно-бібліотечної освіти, де референтом була Т.Бурчина, яка представляла Німецький читальний зал ХДНБ.

Кобзаренко А. Становлення системи бібліотечного обслуговування дітей в Україні (кінець ХІХ - 40-ві роки ХХ століття) / А.Кобзаренко, Г.Погребняк // Бібліотеч. планета. - 2002. - № 3 (17). - С. 21-25.

Відзначено, що на базі дитячого відділу бібліотеки ім. В.Г.Короленка передбачалося створити Всеукраїнську бібліотеку для дітей і юнацтва.

Корнієнко А. Відповідати викликам і вимогам часу - нагальне завдання бібліотек // Бібліотеч. планета. - 2002. - № 2(16). - С. 4.

Влітку 2003 р. ХДНБ ім. В.Г.Короленка разом з іншими найбільшими книгозбірнями має розпочати реалізацію програми Міжнародного фонду "Відродження" щодо створення інформаційних порталів на базі публічних бібліотек.

Професійний імідж бібліотекаря інформаційного суспільства: Програма міжнар. наук. конф. / Нац. б-ка України ім. В.І.Вернадського, Асоціація бібліотек України. - К., 2002. - 43 с.

Відзначено доповідь доктора філологічних наук зав. відділом ХДНБ ім. В.Г.Короленка І.Я.Лосієвського "Методичні засади опису рукописних книг і стародруків" на семінарі-практикумі з проблем створення державного реєстру книжкових пам'яток України.

Професор Довгопола Олена Павлівна. Життєвий і творчий шлях. Біобібліографічний показник. 2-е вид., допов. / Центр. наук. сільськогосподар. б-ка Укр. акад. аграр. наук; Уклад.: Т.Ф.Дерлеменко та ін. - К.; 2002. - 156 с.

Із змісту: Основні дати життя і діяльності професора Довгополої Олени Павлівни. - С. 10 [Відзначено, що у 1964-1965 рр. вона була Членом науково-методичної Ради Державної наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка]; Життєвий шлях / Г.Г.Довгополий. - С. 29-30: [За допомогу у вивченні бібліотечної справи дякувала провідним бібліографам ХДНБ ім. В.Г.Короленка.]; Ентузіаст бібліотечно-бібліографічної справи в Україні Н.Ф.Королевич. - С. 47: [Завдяки непересічним здібностям, великій роботі із самоудосконалення, допомозі висококваліфікованих викладачів кафедри бібліографії Харківського інституту, а також працівників Харківської наукової бібліотеки ім. В.Г.Короленка вона успішно опановує загальну і галузеву бібліографію, бібліотечну справу]; Елена Павловна Довгополая - ученый и педагог / Н.Ф.Колосова. - С.61 [Авторка статті відзначає, що познайомилася з О.Довгополою у 1963 р., коли після дев'ятирічної бібліографічної роботи у Харківській науковій бібліотеці ім. В.Г.Короленка була запрошена на кафедру бібліографії ХДІК]; Хронологічний показник праць Олени Павлівни Довгополої (1955-1996 рр.) - С. 98: [Серед зафіксованих матеріалів - машинопис лекції на методраді ХДНБ ім. В.Г.Короленка від 13.12.62 р. на тему

"Использование рекомендательно-библиографических пособий в массовых библиотеках г. Харькова"].

Савіна З. Електронні інформаційні ресурси бібліотек України. За результатами дослідження / З.Савіна, Л.Любаренко // Бібліотеч. планета. - 2002. - № 2 (16). - С. 20-21.

Про участь ХДНБ ім. В.Г.Короленка у дослідженні "Електронні інформаційні ресурси бібліотек України", організованому Національною парламентською бібліотекою України у 2001 р. у рамках спільного проекту Міжнародного фонду "Відродження" та Міністерства культури України "Створення регіональних інформаційних порталів та інформаційних центрів на базі публічних бібліотек".

Створення регіональних інформаційних порталів та інформаційних центрів на базі публічних бібліотек України. 2001-2003 роки: [Карта] // Бібліотеч. планета. - 2002. - № 2 (16). - С. 22.

На Харківщині відзначено дві базові книгозбірні - ХДНБ ім. В.Г.Короленка та Харківська обласна універсальна наукова бібліотека.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....	3
1 ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА ім. В.Г.КОРОЛЕНКА: ПОДІЇ, ФАКТИ, КОМЕНТАРІ.....	4
ЛИПЕНЬ.....	4
СЕРПЕНЬ.....	9
ВЕРЕСЕНЬ.....	12
2 ВИДАВНИЧА ПРОДУКЦІЯ.....	19
2.1 Видання, підготовлені співпрацівниками та за їх участю.....	19
2.2 Статті співпрацівників.....	20
3 БІБЛІОТЕКА НА СТОРІНКАХ ВИДАНЬ.....	21

Підписано до друку   Формат паперу 60x84 1/16
1,1 друк. арк. 2,0 обл.-вид. арк. Папір для множ. апаратів.
Тираж 55 прим. Замовлення
Ксерокс ХДНБ Харків-3, пров. Короленка, 18